

ΠΕΡΙΓΡΑΜΜΑ ΜΑΘΗΜΑΤΟΣ

(1) ΓΕΝΙΚΑ

ΣΧΟΛΗ	Ανθρωπιστικών Επιστημών		
ΤΜΗΜΑ	Μεσογειακών Σπουδών		
ΕΠΙΠΕΔΟ ΣΠΟΥΔΩΝ	Μεταπτυχιακό		
ΚΩΔΙΚΟΣ ΜΑΘΗΜΑΤΟΣ	KEY5	ΕΞΑΜΗΝΟ ΣΠΟΥΔΩΝ	Α'
ΤΙΤΛΟΣ ΜΑΘΗΜΑΤΟΣ	Το Νόμισμα ως Αρχαιολογική Μαρτυρία		
ΑΥΤΟΤΕΛΕΙΣ ΔΙΔΑΚΤΙΚΕΣ ΔΡΑΣΤΗΡΙΟΤΗΤΕΣ <i>σε περίπτωση που οι πιστωτικές μονάδες απονέμονται σε διακριτά μέρη του μαθήματος π.χ. Διαλέξεις, Εργαστηριακές Ασκήσεις κ.λπ. Αν οι πιστωτικές μονάδες απονέμονται ενιαία για το σύνολο του μαθήματος αναγράψτε τις εβδομαδιαίες ώρες διδασκαλίας και το σύνολο των πιστωτικών μονάδων</i>	ΕΒΔΟΜΑΔΙΑΙΕΣ ΩΡΕΣ ΔΙΔΑΣΚΑΛΙΑΣ	ΠΙΣΤΩΤΙΚΕΣ ΜΟΝΑΔΕΣ	
	3	7.5	
<i>Προσθέστε σειρές αν χρειαστεί. Η οργάνωση διδασκαλίας και οι διδακτικές μέθοδοι που χρησιμοποιούνται περιγράφονται αναλυτικά στο (δ).</i>			
ΤΥΠΟΣ ΜΑΘΗΜΑΤΟΣ <i>γενικού υποβάθρου, ειδικού υποβάθρου, ειδίκευσης γενικών γνώσεων, ανάπτυξης δεξιοτήτων</i>	Ειδίκευσης γενικών γνώσεων		
ΠΡΟΑΠΑΙΤΟΥΜΕΝΑ ΜΑΘΗΜΑΤΑ:	Όχι		
ΓΛΩΣΣΑ ΔΙΔΑΣΚΑΛΙΑΣ και ΕΞΕΤΑΣΕΩΝ:	Ελληνικά (και Αγγλικά)		
ΤΟ ΜΑΘΗΜΑ ΠΡΟΣΦΕΡΕΤΑΙ ΣΕ ΦΟΙΤΗΤΕΣ ERASMUS	Όχι		
ΗΛΕΚΤΡΟΝΙΚΗ ΣΕΛΙΔΑ ΜΑΘΗΜΑΤΟΣ (URL)	http://dms.aegean.gr		

(2) ΜΑΘΗΣΙΑΚΑ ΑΠΟΤΕΛΕΣΜΑΤΑ

<p>Μαθησιακά Αποτελέσματα</p> <p><i>Περιγράφονται τα μαθησιακά αποτελέσματα του μαθήματος οι συγκεκριμένες γνώσεις, δεξιότητες και ικανότητες καταλλήλου επιπέδου που θα αποκτήσουν οι φοιτητές μετά την επιτυχή ολοκλήρωση του μαθήματος.</i></p> <p><i>Συμβουλευτείτε το Παράρτημα Α</i></p> <ul style="list-style-type: none"> • Περιγραφή του Επιπέδου των Μαθησιακών Αποτελεσμάτων για κάθε ένα κύκλο σπουδών σύμφωνα με το Πλαίσιο Προσόντων του Ευρωπαϊκού Χώρου Ανώτατης Εκπαίδευσης • Περιγραφικοί Δείκτες Επιπέδων 6, 7 & 8 του Ευρωπαϊκού Πλαισίου Προσόντων Διά Βίου Μάθησης και το Παράρτημα Β • Περιληπτικός Οδηγός συγγραφής Μαθησιακών Αποτελεσμάτων
<ul style="list-style-type: none"> • με την επιτυχή ολοκλήρωση του μαθήματος, ο φοιτητής/ρια θα είναι σε θέση: <ul style="list-style-type: none"> ➤ -Να ορίζει τι είναι αρχαιολογική μαρτυρία και τι είναι νόμισμα. ➤ -Να αναγνωρίζει τα βασικά στοιχεία της ταυτότητας του νομίσματος, τα ειδολογικά χαρακτηριστικά του, καθώς και ζητήματα «παθολογίας» των νομισμάτων. ➤ -Να αντιλαμβάνεται το νόμισμα ως μορφή αρχαιολογικής μαρτυρίας, όταν αυτό εμφανίζεται σε «θησαυρούς», σε αποκρύψεις εγκαίνων, στο ανασκαφικό πλαίσιο και σε ταφές. ➤ -Να αντιλαμβάνεται τη σημασία της νομισματικής εικονογραφίας και του νομίσματος εν γένει ως φορέα τέχνης.   <p>-Να εξηγεί την εμφάνιση και εξέλιξη του νομίσματος στον ελληνικό κόσμο της Μεσογείου και να αναγνωρίζει την παραγωγή σημαντικών</p>

νομισματοκοπειών ή/και περιοχών του αρχαίου Ελληνικού κόσμου.

Γενικές Ικανότητες

Λαμβάνοντας υπόψη τις γενικές ικανότητες που πρέπει να έχει αποκτήσει ο πτυχιούχος (όπως αυτές αναγράφονται στο Παράρτημα Διπλώματος και παρατίθενται ακολούθως) σε ποια / ποιες από αυτές αποσκοπεί το μάθημα;

Αναζήτηση, ανάλυση και σύνθεση δεδομένων και πληροφοριών, με τη χρήση και των απαραίτητων τεχνολογιών

Προσαρμογή σε νέες καταστάσεις

Λήψη αποφάσεων

Αυτόνομη εργασία

Ομαδική εργασία

Εργασία σε διεθνές περιβάλλον

Εργασία σε διεπιστημονικό περιβάλλον

Παράγωγή νέων ερευνητικών ιδεών

Σχεδιασμός και διαχείριση έργων

Σεβασμός στη διαφορετικότητα και στην πολυπολιτισμικότητα

Σεβασμός στο φυσικό περιβάλλον

Επίδειξη κοινωνικής, επαγγελματικής και ηθικής υπευθυνότητας

και ευαισθησίας σε θέματα φύλου

Άσκηση κριτικής και αυτοκριτικής

Προαγωγή της ελεύθερης, δημιουργικής και επαγωγικής σκέψης

.....

Άλλες...

.....

Αναζήτηση, ανάλυση και σύνθεση δεδομένων και πληροφοριών, με τη χρήση και των απαραίτητων τεχνολογιών

Λήψη αποφάσεων

Αυτόνομη εργασία

Ομαδική εργασία

Εργασία σε διεπιστημονικό περιβάλλον

Παράγωγή νέων ερευνητικών ιδεών

Προαγωγή της ελεύθερης, δημιουργικής και επαγωγικής σκέψης

3 ΠΕΡΙΕΧΟΜΕΝΟ ΜΑΘΗΜΑΤΟΣ

Το μάθημα, εξετάζει τη σχέση της Αρχαιολογίας με τη Νομισματική και τη σημασία του νομίσματος, ως αρχαιολογικής μαρτυρίας, για την ερμηνεία του παρελθόντος. Παρουσιάζονται οι τύποι της αρχαιολογικής μαρτυρίας με βάση την αρχαιολογική θεωρία, τα χαρακτηριστικά του νομίσματος, οι νομισματικοί όροι και η μεθοδολογία. Εξετάζονται τέσσερις επιμέρους κατηγορίες αρχαιολογικής-νομισματικής μαρτυρίας: οι «θησαυροί», τα εγκαίνια, τα σποραδικά ανασκαφικά νομίσματα και τα εντάφια νομίσματα, ενώ αναλύεται, επιπλέον, η σημασία του νομίσματος ως τεχνουργήματος και φορέα τέχνης. Όλα τα παραπάνω εξετάζονται μέσα από μελέτες περιπτώσεων, ενώ παρουσιάζονται κατά περίπτωση και νομισματοκοπίες πόλεων ή ευρύτερων περιοχών της Νοτιοανατολικής Μεσογείου, πάντα μέσα στο γενικότερο πλαίσιο της ιστορίας, της τέχνης και του πολιτισμού εν γένει της περιοχής. Το μάθημα επιχειρεί να καταστήσει κατανοητή η θέση του νομίσματος, όχι μόνον ως συναλλακτικού μέσου, αλλά και ως τεκμηρίου για την ιστορία, την αρχαιολογία και την τέχνη της εκάστοτε εποχής σε έναν συγκεκριμένο τόπο.

(3) ΔΙΔΑΚΤΙΚΕΣ και ΜΑΘΗΣΙΑΚΕΣ ΜΕΘΟΔΟΙ - ΑΞΙΟΛΟΓΗΣΗ

ΤΡΟΠΟΣ ΠΑΡΑΔΟΣΗΣ

Πρόσωπο με πρόσωπο, Εξ αποστάσεως
εκπαίδευση κ.λπ.

Εξ' αποστάσεως εκπαίδευση μέσω
πλατφόρμας σύγχρονης τηλεκπαίδευσης Big
Blue Button, με
παράλληλη υποστήριξη από οπτικά μέσα
(διαφάνειες, 3D

	<p>αναπαραστάσεις, videos) ενσωματωμένα σε παρουσιάσεις PowerPoint (Microsoft), μελέτη αρχαίων πηγών και σύγχρονων εγχειριδίων και συγγραμμάτων.</p>										
<p>ΧΡΗΣΗ ΤΕΧΝΟΛΟΓΙΩΝ ΠΛΗΡΟΦΟΡΙΑΣ ΚΑΙ ΕΠΙΚΟΙΝΩΝΙΩΝ Χρήση Τ.Π.Ε. στη Διδασκαλία, στην Εργαστηριακή Εκπαίδευση, στην Επικοινωνία με τους φοιτητές</p>	<p>Αξιοποίηση ηλεκτρονικής πλατφόρμας ασύγχρονης εκπαίδευσης Moodle και σύγχρονων τηλεδιασκέψεων Big Blue Button</p>										
<p>ΟΡΓΑΝΩΣΗ ΔΙΔΑΣΚΑΛΙΑΣ Περιγράφονται αναλυτικά ο τρόπος και μέθοδοι διδασκαλίας. Διαλέξεις, Σεμινάρια, Εργαστηριακή Άσκηση, Άσκηση Πεδίου, Μελέτη & ανάλυση βιβλιογραφίας, Φροντιστήριο, Πρακτική (Τοποθέτηση), Κλινική Άσκηση, Καλλιτεχνικό Εργαστήριο, Διαδραστική διδασκαλία, Εκπαιδευτικές επισκέψεις, Εκπόνηση μελέτης (project), Συγγραφή εργασίας / εργασιών, Καλλιτεχνική δημιουργία, κ.λπ.</p> <p>Αναγράφονται οι ώρες μελέτης του φοιτητή για κάθε μαθησιακή δραστηριότητα καθώς και οι ώρες μη καθοδηγούμενης μελέτης σύμφωνα με τις αρχές του ECTS</p>	<table border="1"> <thead> <tr> <th>Δραστηριότητα</th> <th>Φόρτος Εργασίας Εξαμήνου</th> </tr> </thead> <tbody> <tr> <td>Διαλέξεις</td> <td>30 ώρες (1,2 ECTS)</td> </tr> <tr> <td>Προσωπική μελέτη</td> <td>75 ώρες (3 ECTS)</td> </tr> <tr> <td>Εκπόνηση εργασιών/δραστηριοτήτων</td> <td>82.5 ώρες (3.3 ECTS)</td> </tr> <tr> <td>Σύνολο Μαθήματος</td> <td>187.5 ώρες (7.5 ECTS)</td> </tr> </tbody> </table>	Δραστηριότητα	Φόρτος Εργασίας Εξαμήνου	Διαλέξεις	30 ώρες (1,2 ECTS)	Προσωπική μελέτη	75 ώρες (3 ECTS)	Εκπόνηση εργασιών/δραστηριοτήτων	82.5 ώρες (3.3 ECTS)	Σύνολο Μαθήματος	187.5 ώρες (7.5 ECTS)
Δραστηριότητα	Φόρτος Εργασίας Εξαμήνου										
Διαλέξεις	30 ώρες (1,2 ECTS)										
Προσωπική μελέτη	75 ώρες (3 ECTS)										
Εκπόνηση εργασιών/δραστηριοτήτων	82.5 ώρες (3.3 ECTS)										
Σύνολο Μαθήματος	187.5 ώρες (7.5 ECTS)										
<p>ΑΞΙΟΛΟΓΗΣΗ ΦΟΙΤΗΤΩΝ Περιγραφή της διαδικασίας αξιολόγησης</p> <p>Γλώσσα Αξιολόγησης, Μέθοδοι αξιολόγησης, Διαμορφωτική ή Συμπερασματική, Δοκιμασία Πολλαπλής Επιλογής, Ερωτήσεις Σύντομης Απάντησης, Ερωτήσεις Ανάπτυξης Δοκιμίων, Επίλυση Προβλημάτων, Γραπτή Εργασία, Έκθεση / Αναφορά, Προφορική Εξέταση, Δημόσια Παρουσίαση, Εργαστηριακή Εργασία, Κλινική Εξέταση Ασθενούς, Καλλιτεχνική Ερμηνεία, Άλλη / Άλλες</p> <p>Αναφέρονται ρητά προσδιορισμένα κριτήρια αξιολόγησης και εάν και που είναι προσβάσιμα από τους φοιτητές.</p>	<p>Γλώσσα Αξιολόγησης: Ελληνικά</p> <p>Μέθοδοι αξιολόγησης: 2 Γραπτές Εργασίες (βαρύτητα 20% και 80% του βαθμού αντίστοιχα)</p> <p>Τα κριτήρια είναι προσβάσιμα στην περιγραφή του μαθήματος στην πλατφόρμα Moodle.</p>										

(4) ΣΥΝΙΣΤΩΜΕΝΗ-ΒΙΒΛΙΟΓΡΑΦΙΑ

Casey, P.J. 1986. *Understanding Ancient Coins: An Introduction for Archaeologists and Historians*. Norman: University of Oklahoma Press.

Casey, P.J. and Reece, R. (επιμ.) 1988². *Coins and the Archaeologist*, London: Seaby.

Crawford, M.H. 2003. «Thesauri, hoards and votive deposits», σtoide Cazanove, O. and Scheid, J. (επιμ.), *Sanctuaires et sources*. Rome: École française de Rome, 69-84 (<http://books.openedition.org/efr/1322>).

De Callatay, F. 2006. “Greek coins from archaeological excavations: a conspectus of conspectuses and a call for chronological tables”, *Agoranomia: Studies in Money and Exchange Presented to John H. Kroll*, 177-200.

Howgego, Ch. 2009. *Η Αρχαία Ιστορία μέσα από τα Νομίσματα*. Αθήνα:

Μορφωτικό Ίδρυμα Εθνικής Τραπέζης (Τίτλος πρωτοτύπου: *Ancient History from Coins*. London – New York: Routledge 1995.

Kemmers, F. and Myrberg, N. 2011. «Rethinking numismatics. The archaeology of coins», *Archaeological Dialogues* 18 (1), 87-108.

Knapp, R.C., Mac Isaac, J.D. 2005. *Excavations at Nemea III. The Coins*. Berkeley: University of California Press.

Lacroix, L. 1974. *Etudes d'archéologie numismatique*, Paris: de Boccard.

Lockyear, K. 2012. "Dating coins, dating with coins", *Oxford Journal of Archaeology*, 31.2, 191-211.

Mielczarek, M. (επιμ.) 2012, *Coin Hoards as Economic Evidence*, Łódź: Archaeological and Ethnological Museum.

Schaps, D.M. 2004. *The Invention of Coinage and the Monetization of Ancient Greece*. Ann Arbor: University of Michigan Press.

Sheedy, K.A. (επιμ.) 1997. *Numismatic Archaeology*, *Archaeological Numismatics*, Oxbow Monographs in Archaeology, 75, Oxbow [for] the Australian Archaeological Institute at Athens.

Von Kaenel H.-M. and Kemmers, F. (επιμ.) 2009. *Coins in Context I: New Perspectives for the Interpretation of Coin Finds*. **Studien zu Fundmünzen der Antike 23 Mainz: von Zabern.**

Συναφή επιστημονικά περιοδικά:

The Journal of Archaeological Numismatics

Studi e materiali di archeologia e numismatica

American Journal of Numismatics

Νομισματικά Χρονικά

Revue Numismatique

Numismatic Chronicle

Ευλιμένη/Eulimene